

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

D O L N O Ś L Ą S K A
O K R Ę G O W A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Obowiązki uczestników procesu budowlanego w kontekście wykonanego projektu technicznego

praktyczne wskazówki

Wykład : mgr inż. budownictwa Rafał Zarzycki
Wiceprezes Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

30 czerwca 2023 r.

Wręczenie uprawnień budowlanych OIIB

←

→

PROJEKT TECHNICZNY NIE JEST PROJEKTEM WYKONAWCZYM !!!

CO SKŁADA SIĘ NA PROJEKT BUDOWLANY?

Zgodnie z art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88, z późn. zm., dalej jako: p.b.)

- |01** Projekt zagospodarowania terenu
- |02** Projekt architektoniczno-budowlany
- |03** Projekt techniczny
- |04** Załączniki projektu budowlanego

←

→

PROJEKT TECHNICZNY JEST ELEMENTEM PROJEKTU BUDOWLANEGO.

← PODSTAWOWE WYMAGANIA STAWIANE PROJEKTOM ART. 5 P.B.

Projekt techniczny reguluje spełnienie warunków podstawowych określonych w art. 5 p.b., tj:

1. Obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając:

1) spełnienie podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EEG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, z późn. zm.), dotyczących:

- a) nośności i stateczności konstrukcji,
- b) bezpieczeństwa pożarowego,
- c) higieny, zdrowia i środowiska,
- d) bezpieczeństwa użytkowania i dostępności obiektów,
- e) ochrony przed hałasem,
- f) oszczędności energii i izolacyjności cieplnej,
- g) zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych;

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dn. 11 września 2020 r. w sprawie szczególnego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U.2022.1679 z późniejszymi zmianami, dalej jako: Rozporządzenie).

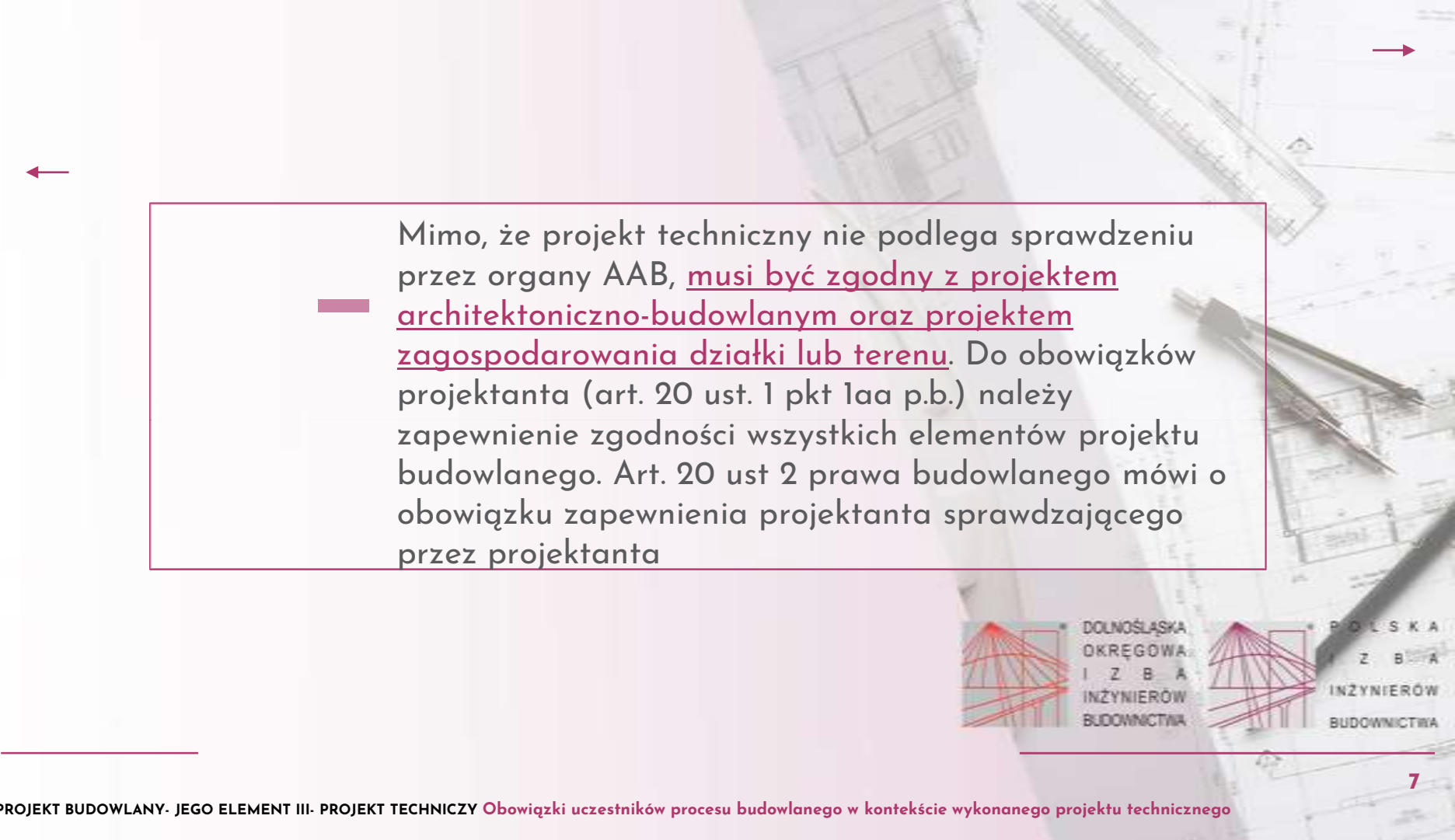
CZY PT PODLEGA SPRAWDZENIU PRZEZ URZĄD AAB LUB PINB?

- Element III - projekt techniczny nie podlega sprawdzeniu przez organy AAB.
- Dopuszcza się wspólną oprawę wszystkich elementów projektu budowlanego, z wyjątkiem projektu technicznego w postaci elektronicznej.
- W przypadku dołączenia projektu technicznego do wniosku o pozwolenie na budowę - projekt techniczny nie podlega sprawdzeniu przez organ AAB.

Inne sytuacje:

- Projekt budowlany i jego element III projekt techniczny wymaga projektanta sprawdzającego zgodnie z zapisami PB art. 20 ust 3.z wyjątkiem obiektów o prostej konstrukcji jak: budynki mieszkalne jednorodzinne, niewielkie obiekty gospodarcze, inwentarskie i składowe (art. 20 ust P.B)
- Projekt budowlany może być sprawdzany i weryfikowany na etapie kontroli budowy i podczas obowiązkowej kontroli przez organy PINB

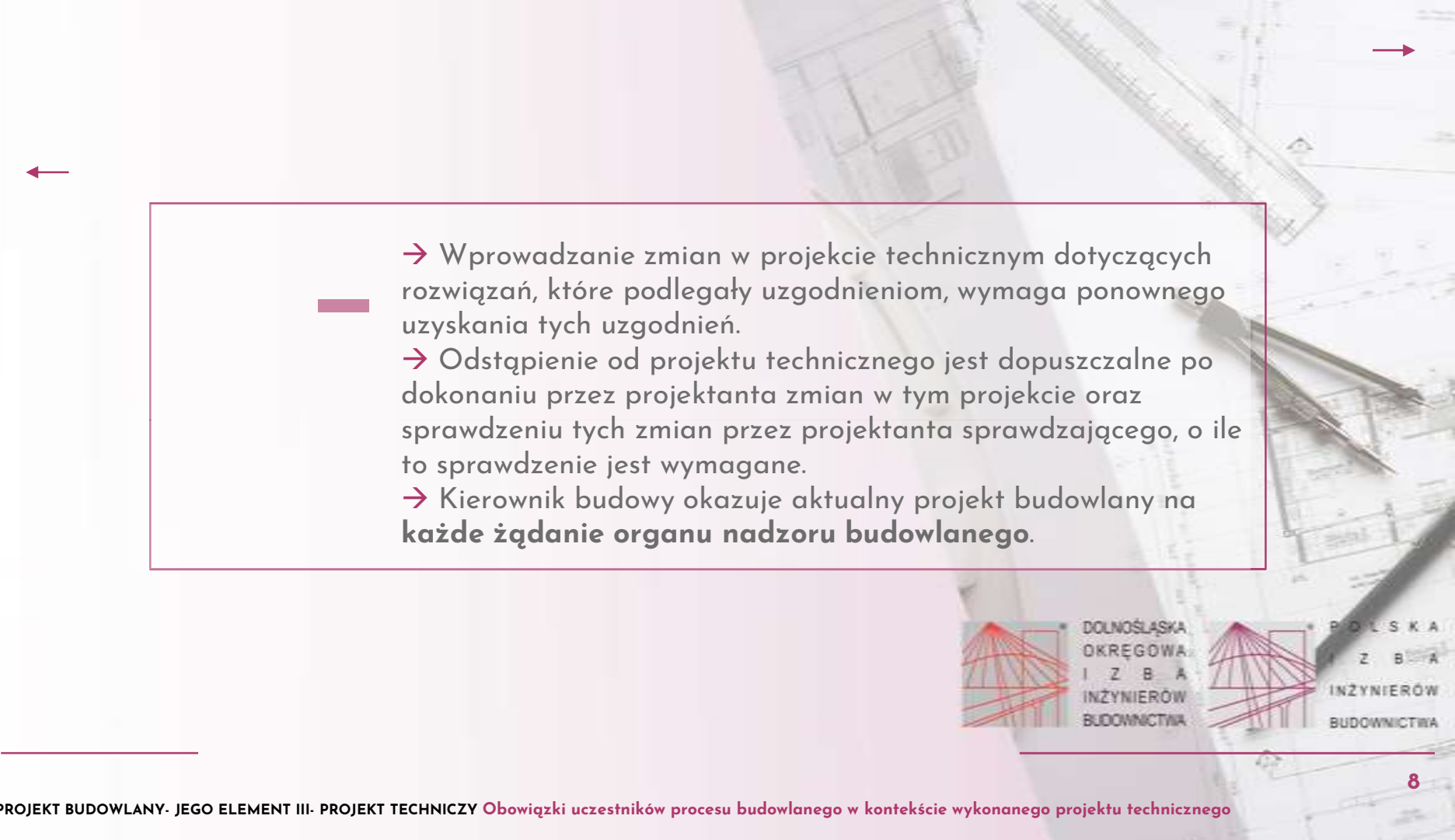

Mimo, że projekt techniczny nie podlega sprawdzeniu przez organy AAB, musi być zgodny z projektem architektoniczno-budowlanym oraz projektem zagospodarowania działki lub terenu. Do obowiązków projektanta (art. 20 ust. 1 pkt 1aa p.b.) należy zapewnienie zgodności wszystkich elementów projektu budowlanego. Art. 20 ust 2 prawa budowlanego mówi o obowiązku zapewnienia projektanta sprawdzającego przez projektanta

-
-
-
- Wprowadzanie zmian w projekcie technicznym dotyczących rozwiązań, które podlegały uzgodnieniom, wymaga ponownego uzyskania tych uzgodnień.
  - Odstąpienie od projektu technicznego jest dopuszczalne po dokonaniu przez projektanta zmian w tym projekcie oraz sprawdzeniu tych zmian przez projektanta sprawdzającego, o ile to sprawdzenie jest wymagane.
  - Kierownik budowy okazuje aktualny projekt budowlany na **każde żądanie organu nadzoru budowlanego.**

OBOWIĄZEK UZGODNIENIA PT POD WZGLĘDEM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Obiekt budowlany ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego wymagają uzgodnienia z rzeczoznawcą pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej "uzgodnieniem".

POSTAĆ PAPIEROWA I ELEKTRONICZNA PT

Postać papierowa

Oprawa do formatu A4. Zniesiony został wymóg oprawy w sposób uniemożliwiający dekomplementację.

Projekt w języku polskim w czytelnej grafice.

Postać elektroniczna - co na to PINB i WAIB?

Oprawa = zapisanie w plikach komputerowych.

Projekt w języku polskim w czytelnej grafice.

Rozwiązania projektowe w formie wektorowej - np. rysunki CAD.

POSTAĆ PAPIEROWA I ELEKTRONICZNA PT

Postać papierowa

Każdy z elementów projektu budowlanego może zostać podzielony na tomy. Na tomy można podzielić wszystkie elementy składowe lub tylko jeden.

Postać elektroniczna

Każdy z plików = odrębny tom. Każdy plik musi odpowiadać zawartością pojedynczemu elementowi projektu budowlanego lub jego tomowi.

Maksymalny rozmiar pojedynczego pliku to 150 MB.

Pliki muszą zostać odpowiednio nazwane.

Nazewnictwo plików w PT

w postaci elektronicznej

Zgodnie z ZAŁĄCZNIKIEM 1 Rozporządzenia z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego:

- x – oznacza kolejny numer pliku;
- y – oznacza symbol określający zawartość tomu projektu technicznego zawierającego opracowanie wykonane przez osobę posiadającą **uprawnienia budowlane** do projektowania w określonej specjalności;
- z – oznacza datę sporządzenia plików napisaną w formacie rrrr.mm.dd.

Poz.	Elementy projektu budowlanego	nazwa pliku w przypadku zapisu*	
		w jednym pliku	więcej plików
1	projekt zagospodarowania działki lub terenu	PZT_z	PZT_x_z
2	projekt architektoniczno-budowlany	PAB_z	PAB_x_z
3	projekt techniczny	PT_z	PT_x_y_z
4	załączniki projektu budowlanego, w tym załączniki projektu zagospodarowania działki lub terenu, projektu techniczno-budowlanego i projektu technicznego	ZL_z	ZL_x_z
5	elementy, o których mowa w poz. 1 i 2 tabeli	PZT_PAB_z	
6	elementy, o których mowa w poz. 1, 2 i 4 tabeli	PZT_PAB_ZL_z	
7	elementy, o których mowa w poz. 1 i 4 tabeli	PZT_ZL_z	
8	elementy, o których mowa w poz. 2 i 4 tabeli	PAB_ZL_z	

KIEDY SPORZĄDZIĆ PT?

Nie ma obowiązku sporządzenia projektu technicznego w momencie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę.

Niemniej jednak, zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 1 p.b., przed rozpoczęciem budowy Inwestor zobowiązany jest m. in. do:

„zapewnienia sporządzenia projektu technicznego, z zastrzeżeniem art. 34 ust. 3b, w przypadku:

- a) robót budowlanych objętych decyzją o pozwoleniu na budowę,
- b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1-4,
- c) przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a,
- d) instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d”,

OBOWIĄZKI INWESTORA I KIEROWNIKA BUDOWY

— Inwestor

Do zawiadomienia o rozpoczęciu budowy Inwestor dołącza m. in.: oświadczenie projektanta i projektanta sprawdzającego, jeśli występuje, o sporządzeniu projektu technicznego, dotyczącego zamierzenia budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej, projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym oraz rozstrzygnięciami dotyczącymi zamierzenia budowlanego. (art. 41 ust. 4a pkt 2 p.b.) [1]

— Kierownik Budowy

Na żądanie organu nadzoru budowlanego, zgodnie z art. 36b ust. 3 p.b., Kierownik Budowy w czasie prowadzenia prac ma obowiązek przedstawienia aktualnego Projektu Budowlanego, w tym Projektu Technicznego. [1]

— Inwestor/ Kierownik Budowy

Inwestor ma obowiązek przekazania Kierownikowi Budowy projektu technicznego - jeśli jest wymagany.

Kierownik Budowy ma obowiązek potwierdzić wpisem do dziennika budowy otrzymanie od Inwestora zatwierdzonego projektu budowlanego oraz, o ile jest wymagany, również projektu technicznego (art. 45a ust. 1 pkt 2 p.b.). [1]

[1] Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznań <http://www.pinb.poznan.pl/index.php/porady/porady-dla-inwestorow/467-informacja-dotyczaca-projektu-technicznego> (dostęp: 27.02.2023r)

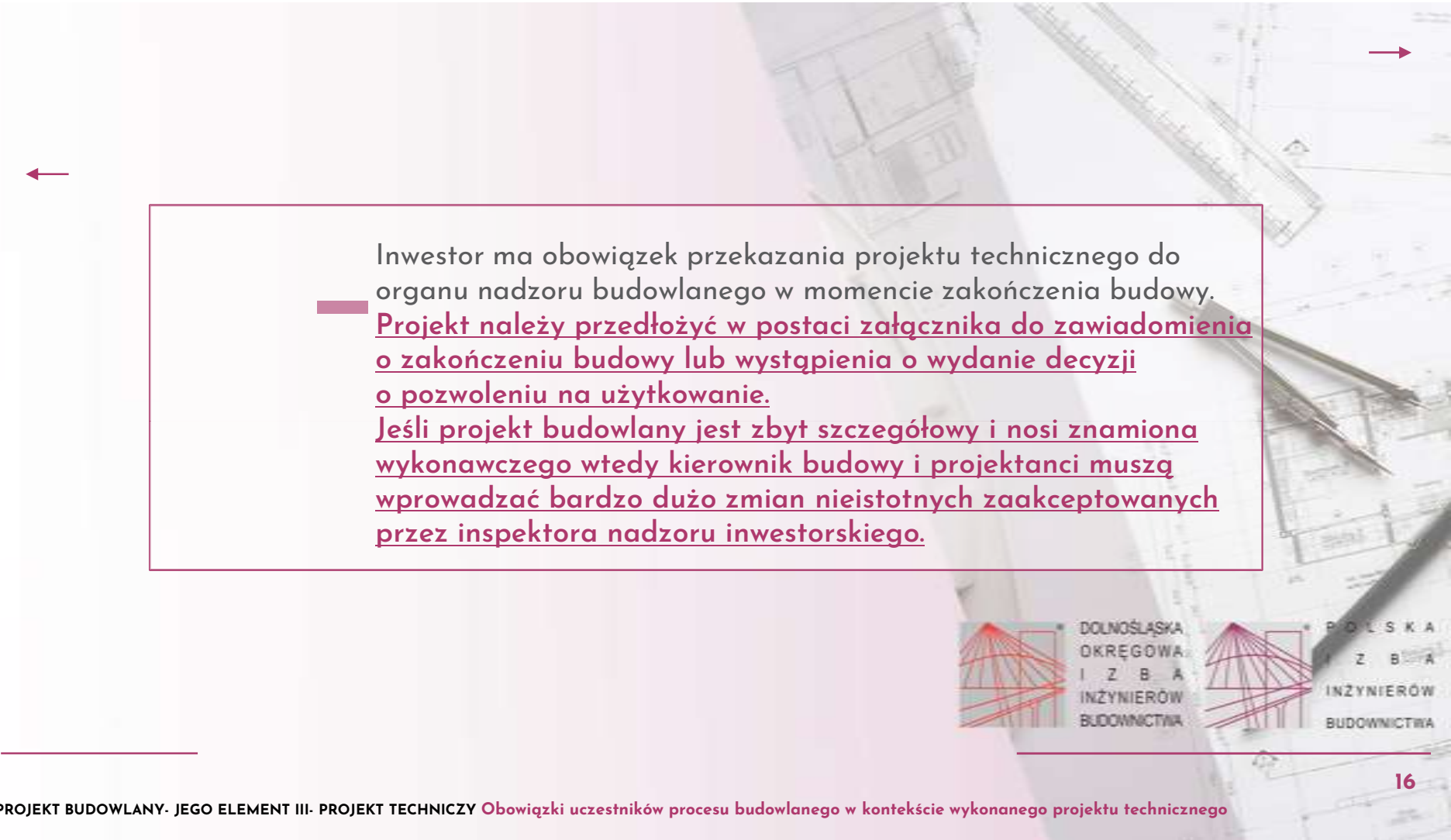

Projekt Techniczny musi zostać sporządzony najpóźniej w momencie złożenia zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych przez Inwestora. Projektant oświadcza o jego sporządzeniu. Nie ma obowiązku przygotowania Projektu Technicznego w momencie złożenia wniosku o pozwolenie na budowę. Dobłą praktyką jest wykonywanie całego projektu budowlanego jednocześnie.

Inwestor ma obowiązek przekazania projektu technicznego do organu nadzoru budowlanego w momencie zakończenia budowy.

Projekt należy przedłożyć w postaci załącznika do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wystąpienia o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

Jeśli projekt budowlany jest zbyt szczegółowy i nosi znamiona wykonawczego wtedy kierownik budowy i projektanci muszą wprowadzać bardzo dużo zmian nieistotnych zaakceptowanych przez inspektora nadzoru inwestorskiego.

Co zawiera PT? - Pamiętajmy to jest PB regulowany rozporządzeniem a jak to wygląda w życiu? Czy tak idzie to do PINB??

Każdy z elementów projektu budowlanego, w tym projekt techniczny, zawiera:

- Stronę tytułową;
- Spis treści;
- Część opisową;
- Część rysunkową.
- Załączniki - dokumenty

← NA STRONIE TYTUŁOWEJ ZAMIESZCZA SIĘ:

→ nazwę elementu projektu budowlanego, którego ona dotyczy;

→ informacje dotyczące zamierzenia budowlanego:

- a) nazwę zamierzenia budowlanego,
- b) adres i kategorię obiektu budowlanego,
- c) identyfikatory działek ewidencyjnych, na których obiekt budowlany jest usytuowany,
- d) imię i nazwisko lub nazwę inwestora oraz jego adres;

← NA STRONIE TYTUŁOWEJ PT ZAMIESZCZA SIĘ:

- datę opracowania oraz imię, nazwisko, specjalność, numer uprawnień budowlanych osoby posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności, która opracowała daną część projektu budowlanego, wraz z określeniem zakresu sporządzonego przez nią opracowania oraz projektanta sprawdzającego, jeśli jest wymagany;
  - podpis osoby posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz projektanta sprawdzającego, w przypadku kiedy jest wymagany.
- dotyczy projektu w wersji papierowej, w przypadku projektu w wersji elektronicznej podpis dotyczy całości opracowania (1 plik).

Załączniki (dokumenty) do Projektu Technicznego

Do każdego z elementów projektu budowlanego, w tym do projektu technicznego, załączyć należy:

- Kopię decyzji o nadaniu uprawnień z wyjątkiem*;
- Kopię zaświadczeń o przynależności do Izb z wyjątkiem*;
- Oświadczenie projektanta.

*Uwaga wyjątek:

wyłączono stosowanie obowiązku dołączenia kopii decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych i dołączenia kopii zaświadczeń o przynależności do Izb przez osoby wpisane do *centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane (e-CRUB)*- to wynika z ustaleń dodanego ust. 3da w art. 34 ustawy Prawo budowlane, na podstawie ustawy z dn. 7.07.2022 r. **o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. z 2022 r. poz.1557).

Kto sporządza Projekt techniczny?

OZNACZENIA SPECJALNOŚCI UPRAWNIEŃ BUDOWLANYCH:

AR-architektoniczna, BO-konstrukcyjno-budowlana, BK- inżynieria kolejowa, BT-instalacja telekomunikacyjna, IS- instalacja sanitarna, IE - instalacja elektryczna.

*O warunkach posadowienia budynków decyduje projektant specjalności konstrukcyjno-budowlanej w oparciu o opracowanie sporządzone przez geologa lub geotechnika.

KTO SPORZĄDZA POSZCZEGÓLNE CZĘŚCI PROJEKTU BUDOWLANEGO

część projektu budowlanego

PROJEKT TECHNICZNY

- a. opis konstrukcji obiektów wraz z elementami obliczeń statyczno-wytrzymałościowych;
- b. charakterystykę energetyczną - w przypadku budynków;
- c. projektowane niezbędne rozwiązania materiałowe i techniczne;
- d. w zależności od potrzeb - opinie geologiczno-inżynierską lub geotechniczne warunki posadowienia obiektów;
- e. inne opracowania projektowe

rodzaj obiektu budowlanego

budynek	obiekty infrastrukturalne

BO	<u>w s z y s t k i e</u> <u>s p e c j a l n o ś c i</u> <u>i n ż y n i e r y j n e</u> <u>i i n s t a l a c y j n e</u>
zgodnie z art. 17 ustawy	<u>n.d.</u>
AR, BO, IS, IE, BT, BK	
BO *	<u>w s z y s t k i e</u> <u>s p e c j a l n o ś c i</u> <u>i n ż y n i e r y j n e</u> <u>i i n s t a l a c y j n e</u>
AR, BO, IS, IE, BT, BK	

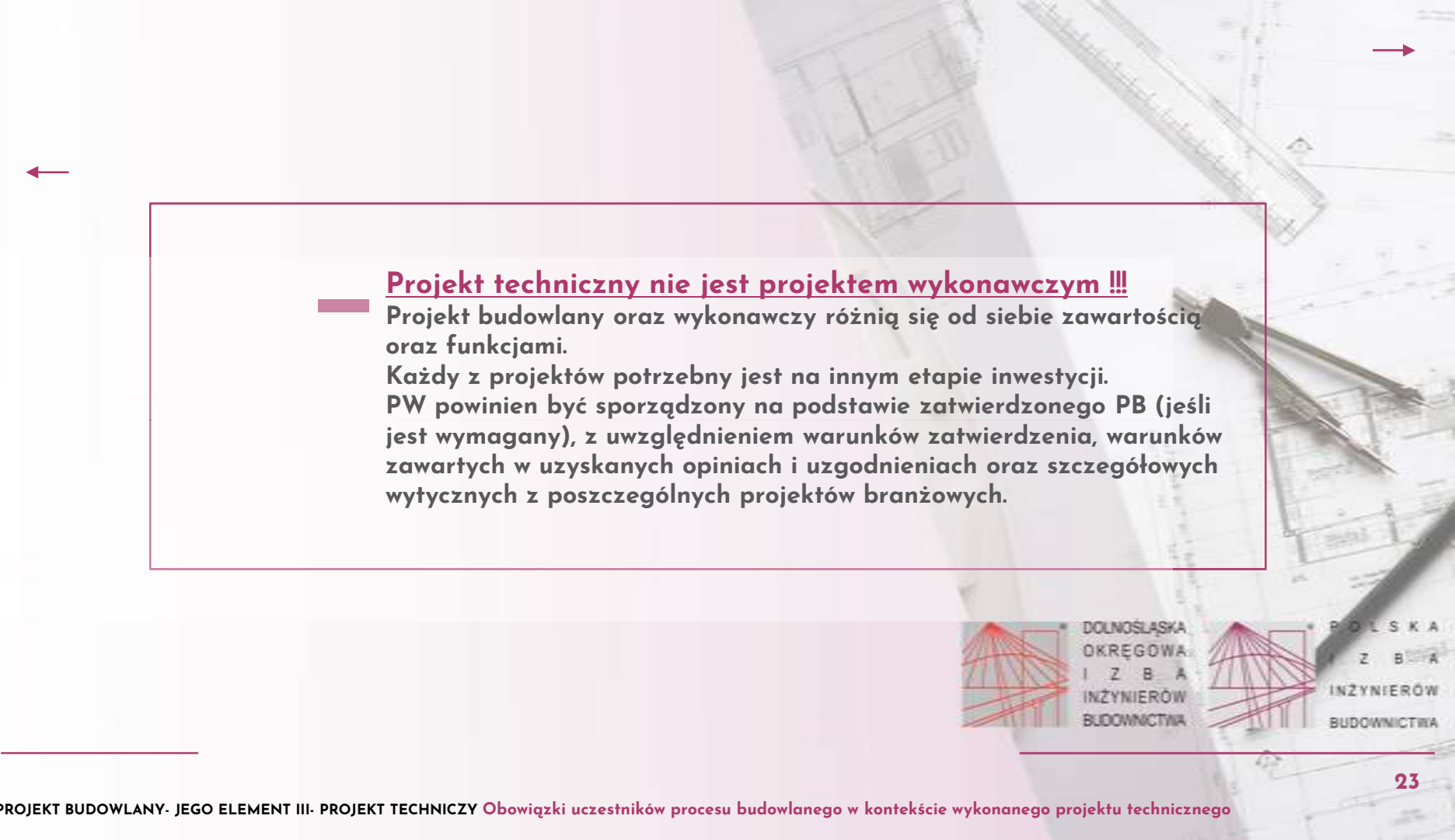

← PROJEKT TECHNICZNY NIE MUSI ZAWIERAĆ:

- kosztorysów, przedmiarów i zestawień kosztowych;
- zestawień stolarki, detali architektonicznych i budowlanych, projektów wykończeniowych wnętrz;
- zestawień stali, drewna, wykazu prętów zbrojeniowych, ilości robót ziemnych;
- izometrii instalacji, zestawień kształtek wentylacyjnych, detali instalacji, zestawień grzejników, armatury, itd. ;
- wykazów osprzętu elektrycznego i niskoprądowego, specyfikacji opraw oświetleniowych, itd. ;
- Urządzeń technologicznych i połączeń, elementów wyposażenia jak kamery kontroli dostępu, itd.

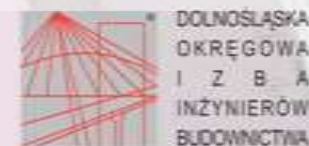
← →

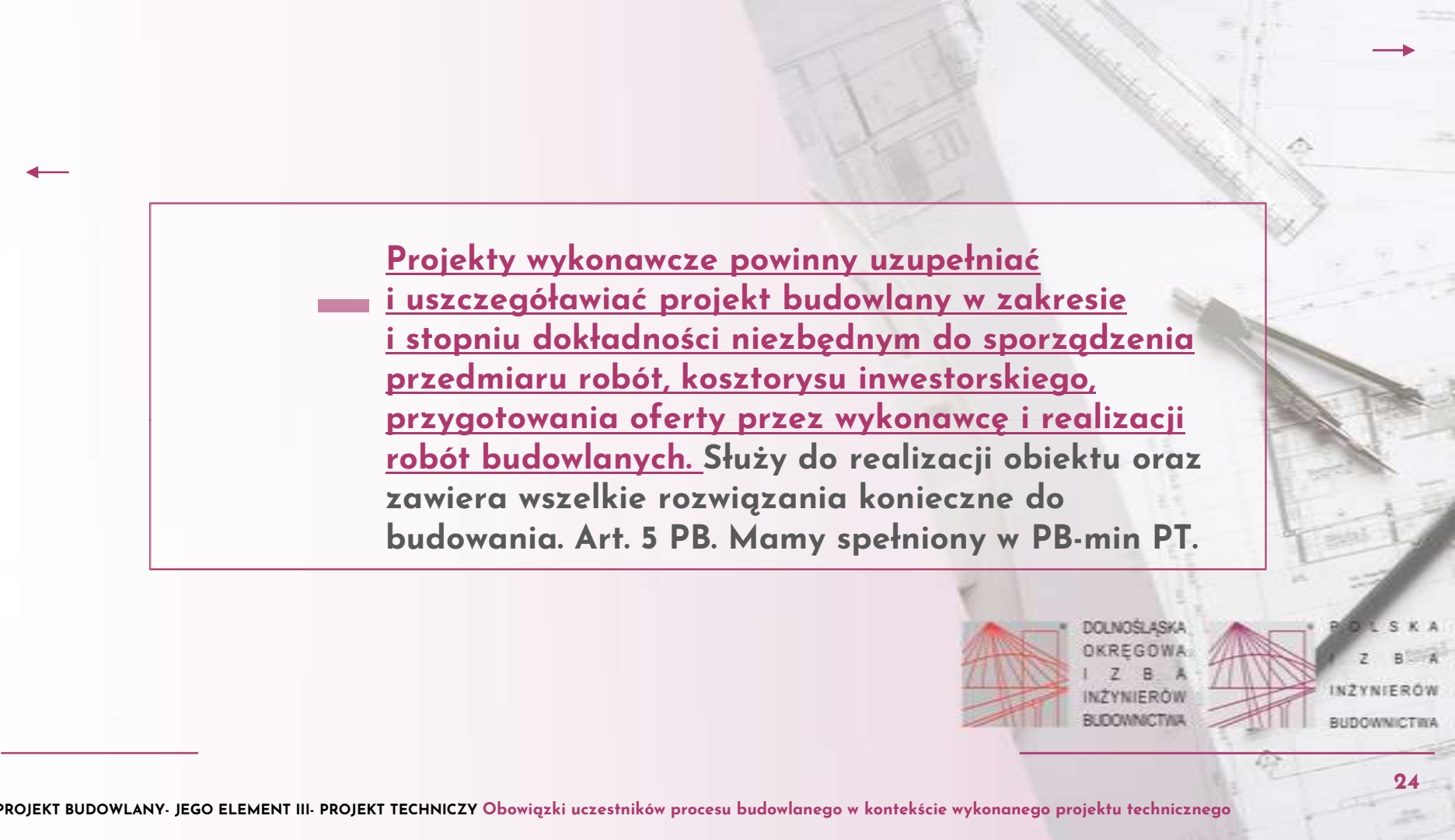
Projekt techniczny nie jest projektem wykonawczym !!!

Projekt budowlany oraz wykonawczy różnią się od siebie zawartością oraz funkcjami.

Każdy z projektów potrzebny jest na innym etapie inwestycji.

PW powinien być sporządzony na podstawie zatwierdzonego PB (jeśli jest wymagany), z uwzględnieniem warunków zatwierdzenia, warunków zawartych w uzyskanych opiniach i uzgodnieniach oraz szczegółowych wytycznych z poszczególnych projektów branżowych.

←

→

Projekty wykonawcze powinny uzupełniać i uszczegóławiać projekt budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do sporządzenia przedmiaru robót, kosztorysu inwestorskiego, przygotowania oferty przez wykonawcę i realizacji robót budowlanych. Służy do realizacji obiektu oraz zawiera wszelkie rozwiązania konieczne do budowania. Art. 5 PB. Mamy spełniony w PB-min PT.

CHCEMY POZWOLNIE NA UŻYTKOWANIE A PB - PT JEST WYKONANY ŻŁE CO NA TO PINB?

- Inwestor ma problem, projektanci mają problem, kierownik budowy zbudował wg projektu...urzędnicy
- To poważny moment w którym wielu projektantów zmaga się z ogromną odpowiedzialnością za powodzenie inwestycji.
- Urzędy PINB sprawdzając dokumenty znajdują mnóstwo niedociągnięć i niezgodności...
- To że coś nie jest zatwierdzone w urzędzie to nie znaczy że ma być wykonywane niezgodnie z przepisami!!!
- PZT,PAB jest zweryfikowany przez urząd i organy AAB zgodnie z kompetencjami PT nie ma takiej weryfikacji.
- Projektanci nie chcą ingerencji urzędu w rozwiązania techniczne.

DYSKUSJA PYTANIA? CO PAŃSTWO NA TO?

ZMIANY istotne i nieistotne w projekcie budowlanym PAB i PZT

Istotne do PZT, PAB - zamierzone - odstępstwo od zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę:

- wymaga uzyskania zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 36 a ust. 1 Pb), przy odpowiednim zastosowaniu przepisów art. 32 - 35 (zgodnie z art. 36 ust.3 Pb),

do wniosku o zmianę pozwolenia na budowę należy dołączyć m.in projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany (należy rozumieć jako **projekt wprowadzanych zmian** z proponowanymi zmianami istotnymi)

w przypadku **zmian nieistotnych do element PB tj. 1 PZT, i do elementu 2 PB czyli - PAB** dokonanych podczas wykonywanych robót do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o pozwolenie na użytkowanie (art. 57 ust. 1) inwestor dołącza **kopie rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego z naniesionymi zmianami oraz ich opisem (stosownie do potrzeb)**, z potwierdzeniem przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego, oświadczenia kierownika budowy o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym lub warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami (art. 57 ust. 2 Pb).

Podziękowania od autora:

Dziękuję wszystkim słuchaczom i uczestnikom tego szkolenia i wykładu.
Nieocenioną pomoc i wiedzę w przygotowaniu do prelekcji czerpałem z poradników (polecam lekturę tych e-booków):

- Prawo budowlane 2020-2022 po zmianach” - sierpień 2022 autorstwa Andrzej Falkowski
- ”Jak sporządzić kompletny projekt budowlany” wydanie 2 autorstwa Magdalena Myszura.

Dziękuję za uwagę!

mgr inż. budownictwa Rafał Zarzycki

- Uprawniony projektant w specjalności konstrukcyjno-budowlanej (uprawnienia projektowe 156/DOS/05 i wykonawcze 61/DOS/07)
- Właściciel biura, projekty i nadzory w Zarzycki Konstrukcje Budowlane od 2006r.
- Wiceprezes Krajowej Rady PIIB
- Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Rady DOIIB
- Wyróżniony Absolwent Politechniki Wrocławskiej
- Wyróżniony w konkursie Inżynier Roku” w 2015 roku
- Członek izby od 2006 roku wyróżniony Złotą i Srebrną odznaką za prace w DOIIB
- Organizator i inicjator wielu akcji i imprez społecznych min. „Dzień Otwarty Inżyniera Budownictwa”

Kontakt: tel: 600-332-345

www.zarzycki-konstrukcje.pl

e-mail: rafal.zarzycki@piib.org.pl

